

APROXIMACIÓ ALS FETS DE MAIG DEL 1937 A TARRAGONA, A TRAVÉS DE LA PREMSA LOCAL.

Un dels esdeveniments més importants i polèmics que tingueren lloc durant el transcurs de la guerra civil a Catalunya, foren els Fets de Maig del 1937. Importants perquè decidiren el futur en el control de les forces antifeixistes i en la situació política catalana, en general. Polèmics perquè provocaren un conflicte entre organitzacions obreres i polítiques, en què cadascuna d'elles presenta els successos de forma partidista i d'acord amb els seus interessos.

Encara que els fets més coneguts i de més relleu s'esdevingueren a Barcelona, també es produïren incidents en d'altres indrets del Principat, i alguns dels més destacats succeïren a les comarques tarragonines, especialment a la ciutat de Tarragona i a l'àrea de Tortosa. Tota la informació bibliogràfica que ens ha arribat, fins al moment, referent als Fets de Maig a les comarques tarragonines, s'ha basat en les notícies publicades al diari cenetista *Solidaridad Obrera*.¹ Nosaltres, tanmateix, pretenem, amb aquest article, aportar noves dades respecte als aldarulls ocorreguts a Tarragona, a partir de la recerca en la premsa local tarragonina; informació, per cert, ben diferent i, fins i tot, contradictòria de la que ofereix *Solidaridad Obrera*.²

1. Tota la bibliografia que tracta més o menys extensament els fets succeïts a les comarques tarragonines, reproduïx la informació transmesa per *Solidaridad Obrera*, en les seves edicions del 15 de maig, respecte als esdeveniments de Tarragona, i del 16 de maig, referent als incidents de Tortosa. Aquest és el cas de les tres principals obres que recullen una major informació dels fets a les comarques tarragonines: Josep PEIRATS: *La CNT en la Revolució Espanyola*, Vol. 2, Ed. Ruedo Ibérico, París, 1971; p. 157-161. Carlos SEMPRÚN- MAURA: *Revolució i Contrarevolució a Catalunya (1936-1937)*, Edit. Dopesa, Barcelona, 1975; p. 253-257. Manuel CRUELLES: *Els Fets de Maig. Barcelona 1937*, Edit. Joventut, Barcelona, 1970, p. 96-98.
2. A l'Hemeroteca Municipal de Tarragona (H.M.T.) hem consultat els números de la premsa local, del període tractat, i que es redueixen al diari *Llibertat*, que va sortir l'any 1936 com a portanveu del Front Anti-Feixista de Tarragona; el Setmanari *Endavant*, portanveu del PSUC; i el volum *Notes de Premsa*, núm. 12 (9-XII-1936/7-X-1937) en el qual hi ha un recull de retalls de premsa local, de forma que hem pogut trobar algunes notícies, encara que escadusseres, del *Diari de Tarragona*, ja que no hem aconseguit localitzar cap col·lecció sencera del *Diari de Tarragona* de l'any 1937; en aquella època el diari era el portanveu de la CNT.

PRECEDENTS: LA TIBANTOR ENTRE LES ORGANITZACIONS POLÍTiques CATALANES I EL PROBLEMA COL·LECTIVITZADOR

Els fets de Maig són una fita molt important dintre el període de la guerra civil al Principat. Representen l'esclat violent de la tensió regnant a reraguarda, des de l'inici del conflicte bèl·lic, entre les diferents forces polítiques i obreres antifeixistes; i va significar llur enfrontament armat a la recerca del control del procés revolucionari que s'estava produint a Catalunya.

En un primer moment, amb l'aixecament militar, els grups antifeixistes formaren un front comú per tal de lluitar contra els sublevats, i defensar la república i el govern de la Generalitat. Els anarquistes, representats per la seva organització, la CNT-FAI, gaudien d'una gran influència dins la política i la societat catalana, i eren, en un principi, el sector majoritari, per la qual cosa es varen fer amb el control del procés revolucionari. Durant el desenvolupament de la guerra civil, els comunistes del PSUC, minoritaris al principi, varen veure augmentar ràpidament els seus efectius, amb la qual cosa es va fer palesa la diferència de criteri respecte a la manera de portar a terme la revolució social desenvolupada a Catalunya.

Al llarg de l'etapa que va des del juliol del 1936 fins al maig del 1937 hi hagué una veritable dualitat de poders. D'una banda, el poder legal del Govern de la Generalitat; de l'altra, el poder efectiu i real dels anarquistes.

A partir del moment en què el PSUC va augmentar la seva influència, varen començar els enfrontaments polítics, fins el punt que l'antic front comú antifeixista restà dividit en dos bàndols. Un sector era integrat pels anarquistes de la CNT-FAI, abonats pels comunistes dissidents del POUM, enemics declarats del PSUC; aquest grup significava el sector més radical de les forces antifeixistes, i propugnava la revolució social llibertària, portada a terme amb rapidesa i fins a les seves darreres conseqüències. L'altre sector era format pels comunistes oficialistes del PSUC, l'organització sindical UGT (controlada pel PSUC), l'Esquerra Republicana, i altres partits minoritaris nacionalistes i d'esquerra moderada; aquest grup defensava el poder legal de la Generalitat i es malfiava de la revolució llibertària que els anarquistes volien imposar. L'augment d'influència del PSUC els va portar a intentar acabar amb l'hegemonia anarquista, tot criticant el ràpid procés revolucionari i defensant-ne l'aturament. Aquesta animadversió entre les principals organitzacions esquerranes catalanes va esclatar violentament i sagnantment amb els Fets de Maig, que poden ésser considerats com una altra veritable guerra civil dins de la pròpia guerra civil.

Un dels punts claus de la diferència de posicions es trobava en la qüestió de les col·lectivitzacions. La Unió de Rabassaires —que detenia la Conselleria d'Agricultura de la Generalitat— i els comunistes del PSUC s'enfrontaren al col·lectivisme agrari, defensat pels anarquistes. La col·lectivització agrícola, imposada pels cenetistes, topava amb una actitud freqüentment hostil i de rebuig per part dels parcers i els petits pagesos individualistes, als quals donaven suport la Unió de Rabassaires i el PSUC. Aquesta manifesta tensió dins del camp català es va demostrar en diversos incidents; uns dels més destacats foren els Fets de la Fatarella, provocats pel problema col·lectivitzador. Aquests violents avalots, un de tants precedents dels Fets de Maig, esclataren el 23 de gener del 1937. La direcció de la vida sindical i política del poble estava en mans de la UGT, el PSUC, i l'Esquerra Republicana. La CNT, minoritària, volia imposar la col·lectivització i va xocar amb l'oposició de la majoria del poble, fins al punt d'arribar a un enfrontament violent que va provocar al voltant de trenta morts.³

L'anàlisi que el PSUC fa dels fets esdevinguts a La Fatarella mostra, sense cap tipus de dubte, la tibantor existent entre les organitzacions obres catalanes i les diferències provocades per la qüestió de les col·lectivitzacions agrícoles:

«Què ha passat, doncs, a La Fatarella? Una minoria reduïda ha volgut obligar la gran majoria a anar a la col·lectivització. (...) El que ha passat a La Fatarella està a punt de passar a molts pobles de Catalunya. Unes minories volen imposar per la violència formes socials que no són acceptades pels camperols. (...) Cal acabar amb l'explotació dels grans propietaris que directament o indirectament intervingueren en el moviment facciós. Però no imosem les col·lectivitzacions i deixem tranquils els pagesos si volen conrear les terres en règim familiar».⁴

Un altre succés que ens confirma aquesta animositat davant de les col·lectivitzacions fou la destrucció del local social de la CNT a Blancafort, a finals del mes de febrer, del qual, segons les notícies, que en tenim, «*el motiu principal fou el propòsit decidit de la CNT de col·lectivitzar les terres*».⁵

3. Una àmplia informació dels Fets de la Fatarella, analitzada pel PSUC i la UGT, es pot trobar a *Llibertat*, núm. 162 (29-I-1937), p. 1, 2, i 4. També hi ha una ressenya dels esdeveniments, des del punt de vista anarquista, a J. PEIRATS, op. cit., p. 128. Les informacions de *Llibertat* parlen d'alguns morts però sense concretar-ne el nombre; la xifra de 30 morts és l'aportada per J. PEIRATS i també per Pierre BROUÉ a *La Revolución Española (1931-1939)*, Edics. Península, Barcelona, 1977, p. 16

4. *Llibertat*, núm. 162 (29-I-1937), p. 4

5. *Ibidem.* núm. 187 (27-II-1937), p.1.

Aquests són alguns exemples dels incidents esdevinguts a les comarques tarragonines durant els primers mesos de l'any 1937, que ens mostren l'enfrontament polític i social que esclatà violentament en les sagnants jornades de maig del 1937.

ELS FETS DE MAIG DEL 1937 A TARRAGONA

Els Fets de Maig s'han de considerar com una lluita interna a rera-guarda, entre els grups antifeixistes pel control del poder polític i social. Així, el triomf d'uns o d'altres condicionaria el futur de la revolució social a Catalunya.

Els aldarulls iniciats, el dia 3 de maig, a Barcelona tingueren una ràpida repercussió a les comarques tarragonines, principalment a Tarragona i Tortosa. A continuació exposem el relat dels esdeveniments ocorreguts a la ciutat de Tarragona, segons la informació apareguda a la premsa local.⁶

La revolta barcelonina i la por que es poguessin produir, també, a Tarragona els mateixos fets, va provocar un augment de la tensió ciutadana:

«Des de feia uns dies es vivia a la nostra ciutat un ambient enrarit, les relacions entre els diferents partits antifeixistes era quelcom tivant.»⁷

Els primers incidents s'iniciaren el dimarts, dia 4, amb un tiroteig i el llançament d'una bomba de mà des de la terrassa de l'estatge de les Joventuts Llibertàries, branca juvenil anarquista i un dels sectors més radicals de la CNT, contra la seu de la UGT. El dia següent, la pressió continuava i la revolta ja es veia com a quelcom inevitable:

«Durant el dimecres els dirigents pogueren deturar les coses, a la tarda però les coses es posaren malament i hom esperava que els anarquistes de la FAI i Joventuts Llibertàries intentarien donar algun cop semblant al de la capital catalana. Als respectius centres hom veié una gran preparació de barricades amb sacs d'arena i alguna metralladora situada en llocs estratègics.»⁸

Davant la tensa situació provocada, els representants d'ERC, Estat Català, PSUC, Joventuts Socialistes, i la UGT celebraren algunes reu-

6. La narració dels successos s'ha elaborat a partir de les següents fons informatives: *Llibertat*, núm. 245 (8-V-1937), p. 1-2; núm. 251 (15-V-1937), p. 1; núm. 255 (20-V-1937), p. 4. Notícies del *Diari de Tarragona* del 7-V-1937 incloses a *Notes de Premsa*, núm. 12 (9-XII-1936/7-X-1937), (H.M.T.). *Endavant*, núm. 15 (22-V-1937), p.2.

7. *Llibertat*, núm. 254 (8-V-1937), p. 1.

8. *Ibidem*.

nions en les quals acordaren designar l'executiva d'Esquerra Republicana com a encarregada de posar-se en contacte amb el Comissari Delegat d'Ordre Públic, Joan Rodríguez i Papaseit, que portava la direcció de les forces de seguretat, per tal de preveure qualsevol aldarull. El Delegat d'Ordre Públic va prendre diverses mesures, entre les quals destaquen l'ocupació dels centres de comunicació i d'alguns terrats situats estratègicament, per tal de poder dominar la insurrecció en cas que aquesta es produís. El dijous, dia 6, va esclatar la violència; a les 6'40 del matí s'iniciaren els avalots amb un tiroteig des de la seu de les Joventuts Llibertàries; al cap de poc, els aldarulls es generalitzaren amb un dens intercanvi de trets entre els locals de les Joventuts Llibertàries, l'Ateneu Llibertari i la Delegació de la Conselleria de Serveis Públics (regida per la CNT), d'una banda, i la Comissaria d'Ordre Públic, el Casal de l'Esquerra i les seus de la UGT i el PSUC, de l'altra. Els enfrontaments armats varen prosseguir al llarg de tot el dia i «tingué moments de gran intensitat».⁹ A les cinc de la tarda s'inicià la contraofensiva, per part de la força pública, amb l'objectiu de sotmetre els revoltats. Les forces d'ordre públic, amb l'ajut dels reforços militars arribats des de l'Aeròdrom de Reus, assaltaren el casal de les Joventuts Llibertàries i obtingueren la seva rendició; a partir d'aquest moment, els serveis de seguretat i els sectors fidels al govern català es varen fer amb el control de la situació. Una vegada sufocada la revolta, les forces d'ordre públic ocuparen els últims reductes que havien estat a mans dels sublevats, i la calma va retornar a la ciutat. El tràgic balanç, però, fou de sis morts i alguns ferits. Les sis persones mortes foren: quatre afiliats d'ERC (Pere Sardà, Ricard Forés, Blai Folch, i Antoni Tutusaus), un agent d'investigació de la força militar de l'Aeròdrom de Reus (Josep Callao) i un guàrdia d'assalt (Pere Moreno i Gómez). També com a resultat dels aldarulls es va realitzar la detenció d'unes cinquanta persones i la recollida d'una gran quantitat d'armament: diverses metralladores, al voltant de sis-cents fusells i un bon nombre de bombes de mà.

L'endemà tingué lloc una imponent manifestació de dol durant l'enterrament dels quatre simpatitzants de l'Esquerra, abatuts en la revolta; mentre, els comerços varen romandre tancats.

ANÀLISI I CONSEQÜENCIES DE LA REVOLTA

A continuació analitzarem la valoració que la premsa local fa dels esdeveniments.

9. Ibidem.

El diari *Llibertat*, proper a l'Esquerra Republicana, és el que en dóna una més àmplia informació; es mostra clarament partidari del Govern de la Generalitat i dels partits que li varen donar suport. En examinar els fets, critica la lluita interna entre les organitzacions antifeixistes, i expressa la seva opinió, segons la qual, el més important en aquells moments era guanyar la guerra, i una vegada assolit el triomf és quan s'haurien de portar a terme les transformacions socials:

«La nostra ciutat visqué dijous unes hores d'immensa tragèdia; un grup d'insensats, aprofitant-se de la situació privilegiada dels seus càrrecs polítics, sense tenir en compte els moments difícils que viu la nostra terra, què no permeten pensar més que amb la guerra, deixant per més tard l'estructuració de la nova vida, es llençaren al carrer. Homes de la F.A.I. i de les Joventuts Llibertàries provistos de les armes que un dia arrebbassaren de les casernes, prenent-les de les mans dels soldats per anar a lluitar, segons deien, contra el feixistes, han servit per ensangonar els carrers de la ciutat, no amb lluita amb els feixistes, sinó per a obtenir una situació més preponderant encara.»¹⁰

El setmanari comunista *Endavant* atacava, amb duresa, els revoltats; criticava l'actitud hegemònica dels anarquistes i la seva imposició del fet col·lectivitzador; denunciava la gran quantitat d'armament emmagatzemat a reraguarda quan era tan necessari al front; presentava els aldarulls com el resultat de la greu situació social i política viscuda a Catalunya durant els mesos precedents, i, finalment, rebutjava les acusacions de contrarevolucionaris que, respecte als comunistes, feia l'òrgan cenetista *Solidaridad Obrera*:

«Sols volem aclarir ací això de la contrarevolució, dient que aquesta fa molts mesos que existeix a les nostres comarques, com a tota Catalunya; i el que ha fet el proletariat tarragoní en aquests dies no ha estat llançar-se a un moviment contrarevolucionari, sinó ans al contrari, posar-se al costat de les autoritats legítimes per a ajudar a sotmetre els grups de contrarevolucionaris que s'han aixecat contra el poble. (...) Si, camarades, és contrarevolucionari tenir amagats ací a reraguarda milers i milers de fusells, metralladores, canons, bombes i d'altres màquines de guerra que fan bona falta al front, així com d'altres coses que ens reservem i que sols te dret a tenir-les el govern del poble. Es contrarevolucionari obligar els obrers amb el fusell a la mà a estripar el carnet de la U.G.T. i pendre el de

10. Ibidem.

la C.N.T. Es contrarevolucionari formar sindicats amb gent reaccionària i enfrontar-la i adhuc imposar-la als vells militants d'organitzacions obres. Es contrarevolucionari apoderar-se de les gallines, de l'oli i dels diners dels camperols en nom d'unes col·lectivitzacions absurdes que ningú no ha autoritzat. Es contrarevolucionari que uns grups d'irresponsables imposin el terror, la intranquil·litat i el dolor als ciutadans honrats. Es contrarevolucionari per fi assassinar vilment honrats i vells lluitadors obrers perquè s'han oposat o han criticat aquesta actuació.»¹¹

El *Diari de Tarragona*, sota control cenetista, és el més moderat en la informació dels esdeveniments, i coincideix, en general, amb la presentada pels altres periòdics, encara que, òbviament, sense atacar ni mostrar com a culpables dels fets, els anarquistes. Josep Alomà, en un editorial, fa una crida vehement a la unió de les forces antifeixistes:

«Contribuim tots plegats, oblidant odís i rancors, a posar la pau en tots els esperits i en totes les llars. La superioritat dels partits, de les idees, es demostra per la força moral de les seves conviccions, mai per l'esperit de revenja o represàlia. Col·laborem tots junts en l'obra comuna, que és derrocar el feixisme. Tots tenim una finalitat immediata, primordial, que és la guerra. Guanyar la guerra. Tinguem-ho tots present sempre i no caurem en greus errades que a ningú no convenen. (...) La C.N.T. i la U.G.T. han de mantenir la unitat per damunt de tot. Companys de la C.N.T. i de la U.G.T.: no us mireu amb rancúnia els uns als altres. Tots som treballadors i tots tenim les mateixes necessitats. No ens podem mirar amb odi, quan als llocs de treball hem d'anar-hi junts. Acabin els rencors i donem-nos les mans com de fa temps venim dient des d'aquest lloc. Oblidem tot allò que ens separa i busquem tot allò que ens uneix. Treballadors, poble de Tarragona: la C.N.T. recomana a tothom seny, serenitat i comprensió.»¹²

Es copsa, en la premsa local, en general, un cert avergonyiment a l'hora d'analitzar els successos. Tothom es condol dels fets esdevinguts, que no han fet res més que eixamplar la divisió entre les organitzacions republicanes:

«No volem donar gaire extensió a la ressenya dels fets succeïts, són fets que ens arriben a l'ànima, que ens avergonyeixen com a catalans i com

11. *Endavant*, núm. 15 (22-V-1937), p.1.

12. Editorial, «Cal tornar a la normalitat», signat per Josep Alomà al *Diari de Tarragona* (7-V-1937).

13. *Llibertat*, núm. 254 (8-V-1937), p.1.

a homes, fets que mai dins la gran família proletària no havien d'haver succeït. No els podia produir més que una insensatesa i aquesta s'ha produït. Ho lamentem!»¹³

«Vivim uns moments de tragèdia. Escrivim aquestes ratlles amb el cor ple de dolor. A Catalunya, germans nostres de totes les tendències han caigut enmig d'un lluita fratricida. Tarragona també ha viscut unes hores de tragèdia que, per sort, ja han pasat».¹⁴

Com ja hem assenyalat a l'inici d'aquest article, les informacions exposades per la premsa tarragonina i les de l'òrgan confederal *Solidaridad Obrera* són prou contradictòries. La *Solidaridad* presenta els fets com un atac contrarevolucionari on els que —segons la premsa tarragonina— són atacats, són els atacants. I, ofereix una visió molt particular dels aldarulls, com si es tractés d'una provocació per part de les forces d'ordre públic i dels comunistes contra la CNT-FAI; en la seva extensa ressenya dels incidents apunta la xifra d'una quinzena de morts, tots ells víctimes de la repressió portada a terme contra els anarquistes.¹⁵ La premsa local i el Comissari Delegat d'Ordre Públic de Tarragona varen respondre a les acusacions del diari cenetista, i criticaren la seva parcialitat a l'hora d'analitzar els esdeveniments.¹⁶ La constatació del fet que el *Diari de Tarragona*, també controlat per la CNT, coincideix, a grans trets, en el relat dels aldarulls, amb l'altra premsa tarragonina que hem consultat, ens fa pensar que la informació apareguda a la premsa local és la que més s'apropa a la realitat; encara que és molt possible que cap de les notícies relacionades amb aquests fets siguin totalment fidedignes.

Els Fets de Maig comportaren unes conseqüències cara a l'esdevenidor de l'etapa revolucionària. El triomf dels sectors fidels al govern de la Generalitat i dels sectors moderats de les forces antifeixistes significarà l'aturament del procés revolucionari llibertari, iniciat pels anarquistes:

«L'hora segueix essent greu i cal obrar de cara a un pla governamental que possibiliti una nova etapa revolucionària on aquella ciutadà o bé aquella organització que no rutllin d'acord amb les lleis i obstaculitzin la

14. Vegeu nota núm. 12.

15. El diari *Solidaridad Obrera* del dia 15 de maig del 1937 inclou, a la pàgina 2, un ampli comentari amb el títol «Lo ocurrido a la CNT en Tarragona». Aquest comentari està reproduït per PEIRATS, op. cit., pp. 157-159. Hem de precisar que PEIRATS equivoqua la data de la informació del diari, en afirmar que aquesta s'inclou en l'edició del dia 14 de maig, quan en realitat és en la del dia següent.

16. Respostes, crítiques i precisions sobre la informació donada per *Solidaridad* es troben a *Llibertat*, núm. 251 (15-V-1937), p. 1, on el Comissari Delegat d'Ordre Públic de les comarques tarragonines, Joan Rodríguez, respon a les acusacions del diari cenetista. També el setmanari *Endavant* posa fre a les afirmacions de *Solidaridad*, tot contradient-les, a la seva edició del 22-V-1937.

marxa d'una obra serena i constructiva, siguin irremissiblement elimitats, occits si hi cap la paraula. (...) Ni Catalunya ni Espanya volen ni anarquisme ni comunisme.»¹⁷

Un altre efecte de la revolta fou la recerca d'una víctima propiciatòria amb la intenció de fer-la aparèixer, davant els ulls de tothom, com a responsable dels incidents. Aquesta víctima seria el POUM, adversari del PSUC i amb menys força i influència que la CNT. Com a confirmació d'aquesta realitat ens serveix l'exemple següent: en un document lliurat al President de la Generalitat i signat per representants de la UGT, PSUC, ERC, Estat Català, i Centre Catalanista Republicà de Tarragona i Reus, on s'analitzaren els fets succeïts, és reconeix que el POUM no va participar directament en els esdeveniments de Tarragona, però, tot i això, se'l presenta com a responsable i se'n demana la dissolució:

«Si greu és la responsabilitat de les organitzacions esmentades, no ho és menys la del P.O.U.M., que si bé no féu foc per por insuperable, en escorcollar-se el seu local, s'ha comprovat que estaven extraordinàriament proveïts i preparats. (...) Demanem (...) (la) Dissolució immediata del titulat Partit Obrer d'Unificació Marxista per considerar-lo francament feixista.»¹⁸

Així, podem afirmar que el POUM va ésser el gran perjudicat pels fets de maig del 1937; fou atacat, tot acusant-lo d'agent provocador a mans del feixistes, fins que finalment fou dissolt i declarat il·legal a mitjans del mes de juny.

Una vegada ocorreguts els greus esdeveniments fou unànime la demanda d'una profunda depuració dins les organitzacions antifeixistes, com un primer pas cap al retorn a la normalitat i la unitat política:

«Però, —i és una condició indispensable per a arribar a aquesta vertadera unitat—, és necessari que, primerament i abans d'establir les bases d'aquesta acció comuna, depurem els rengles de tots els sectors antifeixistes, tant els polítics com sindicals, apartant dels mateixos tots els elements tèrbols, tots els provocadors, tots els lladres, tots els assassins, tots els gangsters, tots els arrivistes, tots els dubtosos.»¹⁹

17. *Llibertat*, núm. 248 (12-V-1937), p. 1.

18. El llarg text d'aquest document, on són analitzades les causes de l'esclat de violència, el desenvolupament dels fets, i les condicions de les organitzacions signants per tornar a la normalitat, és reproduït per *Llibertat*, núm. 255 (20-V-1937), p. 4. Els signants del document, que fou lliurat al President de la Generalitat, són: Josep Pascual i J. Gilabert (UGT); Joan Crespo i Josep Banquez (PSUC); Sanahuja i Lluís Bages (ERC); Antoni Llanes (Estat Català); Lluís Marrugat (Centre Catalanista Republicà).

19. *Llibertat*, núm. 249 (13-V-1937), p. 1.

Una conseqüència important dels fets fou l'augment de la influència i el poder, sobre la vida política i social catalana, per part del PSUC. L'organització comunista fa unes crides vehements a la població per tal d'augmentar els seus efectius; es presenta com la veritable i gran força d'esquerra catalana, i es col·loca en una posició de prepotència, mercès al fet d'haver sortit com a gran triomfadora en els esdeveniments:

«Per a reixir en aquesta tasca et cridem a tu, poble sa de Tarragona i de Catalunya invitant-te a col·laborar amb nosaltres, a formar en les nostres rengles. Però, això sí, que ningú no s'enganyi: la missió del nostre partit és crear un món nou, i això demana sacrificis i amargors. Per això cridem als altruistes, als lluitadors, als amants de la justícia i de la veritable pau, als abnegats, als que siguin capaços de sentir l'incomparable plaer d'ésser útils, de servir a la Humanitat. Que no vinguin els egoistes, els ambiciosos de càrrecs i prebendes. Al marxisme no es va a recollir, a demanar, sinó ans al contrari, a oferir, a donar-ho tot per al seu triomf definitiu, com a única doctrina que conté en el seu sí la veritable justícia social. Ara bé: ho diem ben fort perquè tothom se n'assabenti: seguim el nostre camí i res ni ningú no ens deturarà. Tenim la raó, i també l'entusiasme i el braor per a fer-la triomfar. Aixafarem a tot el que s'ens oposi perquè nosaltres som la història i aquesta no es pot trencar.»²⁰

Tanmateix, també existeix el temor a la infiltració d'elements provocadors dins del sindicat UGT per raó del previst augment d'afiliats:

«Es fa avinent (...) que aquest Secretariat ha cregut convenient acordar que, com sigui que degut a les actuals circumstàncies es possible es produeixen sol·licituds d'ingrés als nostres Sindicats i que si bé entre aquestes sol·licituds n'hi haurà de companys dignes (...), cal tenir molta cura a evitar que s'infiltrin dintre l'organització elements indesitjables que emparant-se en els carnets de la Sindical no persegueixen altre finalitat que produir discòrdia i desunió entre el proletariat, treballant emboscadament a benefici del feixisme o bé d'aquells que sols amb mires a beneficis de tipus particulars tenen interès a posseir carnet de les organitzacions obreres. Als companys de Junta de les respectives Seccions, (...) encomanem (...) l'examen de totes les sol·licituds d'ingrés.»²¹

20. *Endavant*, núm. 14 (15-V-1937), p. 1.

21. *Ibidem*, p.2.

Finalment, altres efectes foren la dissolució de les Patrulles de Control, que generalment havien actuat sota la influència de la CNT, i la important pèrdua, per part del govern de la Generalitat, de totes les competències en matèries d'Ordre Públic i Defensa.

JOAN CARLES BUIGUES I VILLAR